

صاحبزادی : احمد تاج الدین
و یعقوب کمال

آبونه بدلی

ممالک عثمانیه ایچون
سنه لکی ۵۰ غروش
آتی آیلغی ۲۵ غروش

روسیه ایچون سنه لکی
۶ آتی آیلغی ۳ روبله
سائر ممالک اجنبیه
سنه لکی ۱۲ آتی آیلغی
۶ فرانقدر .

واعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا . . .

تغلا مسلمان

و جملنا کم شعوبا و قبائل لتعارفوا

دینی سیاسی تاریخی فلسفی و احوال عالم اسلامیه باعث هفته لوقه مجلہ در
تاریخ تأسسی ۳۲۸ مولد النبی

مدیر مسئولی
عثمان جودی

محل اداره :
استانبول : بایزید
چادر جیلده

اخطار مخصوص :
عالم اسلام و اسلامیت
عائد مقالات و آثار
مع الممنونیه درج
اولنه جقدر .

نسخه سی ۴۰ باره

ایکی عصر دہری طوئدینی پولتیقہ ، طائیدینی خولیاہب توسعدن ، ہپ اطراف وجوارہدہ کی ضعیف حکومتاری زیرادرسنہ کچروب قوجہ روس حکومتی تاسیس ایتمکدن وبوصورتلہ بتون دنیاہ مالک اولقدن عبارتدی . مملکتک نہ قدر وارداتی ونہ قدر ثروت وسامانی وارسہ ہپ بوبواہ صرف اولنوردی . اما ! اہ کیچہن مملکتارک معموریتہ کندینہ فائدہ کتورہ بیلہ جک درجہدہ ترقی وتکاملنہ چالشمق قطعاً خاطرندن کیچمہدیک کی عکس تقدیرہ ، یعنی بومستملکات خراب وورن بر حالہ بولندینی تقدیرہ بولنرک پترسبورغ کرسیلرینی صارصہ جفتہدہ ہیچ راحتمال ویرلمیوردی . بناءً عایہ وارینہ قناعت ، آزی راہ جوق وصاغلام ایش کورمک فکری روسلردہ کلا مفقودایدی . کوزلری دایما ضعیف وناوان ملنار اوزرینہ منصوب ، فکرلری دہ اولنری ایزمکک طریق دوشمنکالہ مشغول !

بوکون قریمک واردات ، مصارفات دقتیرینہ باؤکوز ، نهار کورورسکوز . آلمانلرہ اجارہ ویراہ جکتنہ دائرسویلتان سوزلر اوج درت سندہری دوران اییدیور .

نحت استیلاسنده بولنان قوجہ سیریا ، واسع استیب اوبوبوک ماورائہ نهرک حالنہ بر عطف نگاہ ایدکوز . قرون وسطی دورندن ہیچ بر فرقی اولمادیغنی کورو . سکز . بولرلی اعمار ایدرک سکنہ سکنک حال رفاهیتندن بالاستفادہ روسیہ سینک بوکونکی حال تہلکہ سفالتنک اوکئی آلمی ایچون بورالردن بر قاپو آجق خاطرندن بیلہ کچمیور . بتون ذہنی ازانلہ مشغول . عجبا ! نہ باپسہدہ اونیدہ ید قہرینہ کچرسہ ، نیچہ استبدادی آلتندہ ایزسہ ... !!

بویوک پترونک ، نیچہ خاندانک محویتہ سیبیت ویرن او مہمود وصیتی بوکون روس خاندانی عین طرفہ سوز . کلپور . بونی ژاپونلر بدرجہہ قدر روسلرہ آکلا تشاردی . فقط روسلر بوندن تمامیلہ متنبہ اولہمدیلر . اہ کیچن قدریلہ قناعت ایدرک بولنرک اعمارینہ چالشمہ جق یردہ کندینسک اسکی سطوت ودولتی حالا وارظن ایدرک کوزلرینی پک اوزاقلرہ تمدید اییدیور . حالہوکہ آلدہ کیار دمین عرض استدیکم کی قرون وسطی دورندن ہیچ بر فرقی اولمادیغندن روسیہ نک ضررینہ میایوناری حاضرلقدن بشقہ بر ایشہ بارہمیور .

سراپہ کوزلرینی دیکمش بر مختصرہ دوندرہ شدی ! اومانلردن بری نقدک عدم موجودتی ایکنجایی اعانہ دن اوصانان خائنلر منک لاقیدلیدر !

ملتمزک اصل احتیاجی بولنان تربیہ بنات مسئلہ سنی جدآ دوشونمک : استبداد ایلہ چارپیشان وعلمدہ ایلر واران (عددلری قایل) بر قاج خاندہ مشہود اولیور . بولنرک آزلغنہ رغماً ہمتلری اوقدر چوقدرکہ - بش بیگ لیرا قدر بر سرمایہ طوپلایہ بیلہ جک واونک حسن ادارہ سنی درعہدہ قیلہ جق بر ہیئت انسانیتپروانہ میدانہ چیقسہ (اوکدہ عاجزہ بولندینی حالہ) اجنبی مؤسسہلرینہ یقین بر مکتب وجودہ کتیرہ بیلہ جکمزہ قطعاً اعتماد بیوریکوز . باقی توجہات اخونکارانہ کزک تمادینسی رجا ایلہ یرک حیمتلی ہمشیرہ می احتراماملہ سلاملارم .

« بویوک آطہ » ۱۳ ایلول سنہ ۱۳۶۶ امینہ سمیہ

عالم اسلام

ماورائہ نهر دہ انکاترہ

بویوک پترونک دوشندیک بر فکری ، بر اقدینی بروصیتی واردی : دنیاہ مالک اولمی ایچون ضعیف وناوان ملنار اوزرینہ یورویوب اطرافی استیلا ایتک . فقط قوجہ چارک بوفکری ، بو وصیتی آرادن ایکی عصر قدر برمدنک کیچمہ بیلہ بوکون اولہ عادیلہ شیور واولہ بر صورتدہ عظیم الامکان درجہ سنہ اییدیورکہ اولورشی دکل .

بوکون مدید تجربہ لرزہ عیانہ کوستر یورکہ دنیاہ مالک ، ارض اللہ وراث اولہ بیلیمک ایچون یا کوز استیلا کفایت ایتمیور . ہر شیدن زیادہ اہ کیچن یرلری حسن ادارہ واستفادہ ایدہ بیلیمک استعدادینی اکتساب ایتک لازمدر . ایشہ بور حقیقتکہ بونک حقیقت اولدینی روسلر آجی آجی تجربہ لرلہ کوردیلر .

تکرارہ نہ حاجت ! آرتق ہرکس بیلیور . روسارک

اصلاحاتی خصوصاً تحقیقاتی، بولند و نص کره ترکستان و آمو دریا جوارین کله رک مصرده کوردلاری اوراده تطبیق ایفک استه مش . برمالایفک بو فکر و نشینی حکومت طرفندن نظر دفته آلمشده فقط اجراییه کلنجه برشیلر یوق .

بن بوماورا هر مسئله سنی پک چو فدنبری کندی کندی دوشنبوردیم . بورالری نه طریقله مصرک بوگونکی حاله افراغ ایدم بلمه نه چاره لرینی آردوردیم . بو خصوصده مهندس برمالایفک فکری استیلا ایتم .

برمالایف دیور که : « بونی کینه انکلیز لاپار . بزم قاورسه اینک صوکنه چیقماقی احتمالی وارد .

بم کندی فکر خصوصیه بومر کرده در . آمو دریایی بلمه بکزمه ایچون هر حاله ایی انکلیز لره برملیدر . »

ایشته متکبر و دائماً یوقارودن اوچه بی سون موسیو مینشقوق اعترافاتی ... ! موسیو مینشقوق بوراده او یله

بر اعتراف کرده بولنیورکه عمرینده — بزم بیلن — برنجی دفعه واقع اولان بو اعترافی هر حاله شایان تقدیر و شایان

تبریکدر .

بوراده موسیو مینشقوق روس حکومتک ماورا نهردن کوردیکی مادی ضررلری ، ماورا نهرک روسیه بی

افلاسه طوغری سوروکه دیکنی هر نه قدر اعتراف ایتمه ایسه نه بونار ذکره بحثه دیگری اولمیه بدیهیدن اولدینی

بیانه حاجت یوقدر . البته بکرمینجی عصرک مصارفی و بر طاقم اسرافاتی ، بولسزلقاری قرون وسطی اصولک

آلتلرینک قازاندینی می می وادانه تلافی اولمه میه جنی میدانده در .

بوکون روس حکومتته واردات کتوره جک واوناری بسایه جک ماورا نهر اهالیسینک زراعت ، باغچوانقده

قولاندقاری اصول و آلت بابالرینک بابالرینه ، اجدادلریندن قاله بر اصول و آلتلردر . بونکله یگونی

میایونره توقف ایتمین حکومتک مصارفی قیامق پک قولای برشی دکادر . میایوناری طوتان مصارفی دولدرمق

ایچون اهالینک هر حاله ملیارلر قازانمیه اقتضا ایدیورکه بونکده اوکوز آرقه منه طاقیلان اوچ بوش دیشی طرمانک

رتدینی بدن چیقمایه جنی آشکارد . بونکچون ارباب صناعتک صوکنه سیستمده ایجادیتمدی آلت زراعیلری ، و بونی

ایشانه یامک ایچون دماغارک نور معارفله تنور ایتملری لازم کایور . فقط حکومت بوناره تسهیلات کوستره جک

رده ایچورسندن بر طاقم سیاستر بولوب چقاروب بالعکس ساحة وجوده چیقماسته مانع اولیور .

قارئین کرام مقاله نیک سر لوحه منی « ماورا نهرنده انکلیز » دیریه او قود و نص کره بلکه انکلیز لک روس

دوستلریه عذر ایدرک هندستان طریقله ماورا نهره کیرد . کلرینه ذاهب اولشدردر . فقط شمعیلک ایشدها اودرجیه

وارماتدر . مع مافیه پک یقین بر زمانده بوتون ماورا نهر ، قوجه هندستانی استیلا ایدن انکلیز تجارتی و انکلیز

سرایه منی نفوذی آلتنده قاله جتی نوویه وره میا محری موسیو مینشقوقدن ایشیدپورز ، و یازدقاریندن دویورز ،

دائماً روسلق کبر و غروریه سرمست . و دائماً یله سندروسیه نیک ایچیلر نفوذی آلتنده قاله جتی کوررک اوطه لای

ولولایه ویرمکه ایکنن بو محرر شهر ، بوکون پک ساکنانه بر صورتده ماورا نهرک امتیازلری انکلیز لره ویرمک

خصوصیه حکومته توصیه بولنیور .

دها دون بر معدن اوجانک امتیازی آلمانلره ویرلدیکی ایچون جوشمق اکر بو کیشله کیدیورس یقین بر زمانده

پترسبورگ آلمانلر طرفندن استیلا اوله جتی سوبایه بوردی . طوغریایی بو قیزغین محررک فکرنده کی بوکونکی تبدیلی حیرت

ایتمک قابل دکل ، یاها نه اولدی ده موسیو مینشقوقده بوقدر تبدیل حاصل اولدی .

اگر حقیقی اوت ، روسلرک ماورا نهری بوضورتله اداره ایدمیه جکنی ، اکر بو حال توقف دوام ایدرسه

روسیه نیک افلاس ایدمیه جکنی آکلایده تبدیل افکاره ، حرارتی بر آرز نسکینه لزوم کوردی ایسه کندیسی دور

بینکله تبریک ایدرز . موسیو مینشقوق ، مقاله سندروسیه نیک اسلامار

آلتن لدینی یلری میانشده کورک محصولانجه و کورک اطافجه دنیا نیک کزیده برلرین معدنه اولان قزاقا ، ایالتیا ، اسپانیا ،

اسو مجره و مصره قات قات فانی یلری اولدینی حالده روسلرک بونین قطعاً استفاده ایتمکده اولدینی بر لسان

تأمله آکلایند نص کره دیورکه : « روسیه نیک مصری ماورا نهردر . بلی ایسه آمو دریادر .

اهل فن آمو دریایی دائماً بلمه بکزمه بوردی . فقط بزم بیلن آفریقا بلی هندیه نه در ؟ انکلیز لک بلمه بکزمه بوردی بزم بیلن

دریاده باغای ایدک ؟ پک اعلا یاپاردی . بونکچون اوچ شی لازمدر : سنی ، جدیت ، سرمایه .

عسکری مهندسلردن موسیو برمالایف مصرده کی انکلیز لک

ترقی و تہائیسہ چالشق دیکدر . بوابہ روسینک باشنہ
بر بلا چیقارمقی ، تکرار فنلاندیا پولونیا مسئلہ سی میدانہ
کتورمک دیکدر .

ایشہ رھابین وکلیسانک نفوذندہ اجرای حکومت
ایدن روسلرک فکری بومرکزدمہ در ، حتی روس محررلرینک
اک بویوکنندن معدود اولان نوویہ ورہ میانک دائمی محرری
موسیو مینشقوف بیلہ یقاسنی بوواھی فکرینک تأثیریندن
قورترہ میور . ماورأ نہر حتمندہ بالادہ کی مطالعاتی درمیان
ایستادنصرکہ باقیکنز نہ دیور :

فقط بورادہ بر مسئلہ واردکرہ اودہ ترکستان اہالیسہ
روس اولامسی (اسلام اولہ سیدر) . ترکستانی اعمار ایتمک
داخلی روسیہ پاموق ایچون آمریقاہ ویردیک پاری بی برلی
ترکستان اہالیسہ ورہ جکدر . . بونکہ ایسہ باشمزہ تکرار
برفلاندیا ، پولونیا مسئلہ لری قیام ایدم جکدر . بنا علیہ ترکستانی
اصلاح و اعمار ایتمک براب بورالرمطلقا روس مہاجرلری برلشدہ
یرمک لازمدر . بردہ بورالرم یہودی اُلی طوقنامسہ دقت
ایغیدر

دیمک روسلرک ایستہ دیککی شی ، ترکستان اہالیسہ
بش بارہ قازاندرماقی شرطیلہ کندیلری یوزہ یوز قازانمقی ،
اولہ می ؟ لکن شوراسی شایان دقتدرکہ اگر بوممکن ایسہ
فکراً و عقلاً روسلردن قات قات فائق اولمقلہ برابر اقتصاد
بایندہ روسارہ سہلرچہ درس ورہ جک اقتداری حائز
اولان انکیزلر یابارلردی . ہر شیدن زیادہ مصریلری کافہ
انتقاع مادیدن محروم براقیہ و کندیلرینی دائماً صقی و نفس
آلہ میہ جق درجہ ذہ قابالی بر اارمک تحتندہ طوتارلردی .
فقط انکیزلر — بر درجہ قدر — بو چوروک پولیتیقی
طوتمقدن اجتناب ایستدیلر . بر شی ترک ایتمدن قازانمقدن
ایسہ بری ترک ایدوب بشی حکمہ می : ودها آچہ جہمی
بیوک بریتانیایہ چیکن میلاردلری مصریلرک واسطیلہ
قازانمہ می دہا کارلی بولیدیلر . بیلہ مسالہ کارانہ طور اعلاری مصر
لیلرہ مرحمت و شہنقتندن و یا خود عاقبت کارک انکیزلر ایچون
فائدہ لی اولیمہ جفی کشف ایدم مدیکلریندن دکدی ، روسلرک
بوکونکی خاطرینہ کان شی انکیزلرکدہ او وقت خاطرینہ
کلوریدی . فقط انکیزلر ، برملکتندن استفادہ اہالیسہ
معاونتی ایلہ اولہ جفی آ کلادقدن طولانی بعضی راوہاماندن
صرف نظر ایستدیلر .

انکیزلر مصرہ کردی . میلارلر قازاندی . بومیلارلر
سایہ سندہ بیوک بریتانیایی و بوتون مستملکاتی ہر برتہانکدن
مصون براقدی . یالکیز بونکہ می قالدی ؟ بوکون بو
میلارلر سایہ سندہ حکمنی بوتون دنیایہ انفاذ ایستدیرور .
عین زماندہ روسلر مصرلہ محصولانجہ عین سویہ دہ بولنان
ماورأ نہری استیلا ایستدیلر . — آلدہ ایدیان بعض
بر یواسر ہدایا استثنائطویاورسہ — نہ قازانہ بیلدیلر ؟
ملکت ، حکومت ، آلمانلرک تحت تہدیدندہ ازلیور .
ژاپونلرک آلدیغی صوک طور و حرکت چیکلر شی دکل .
قریب بر یحق عصر دہری اقبال بیلدیزی قاپان عثمانیلرک
شورایی سہلیک سی و غیرتاری قارشوسندہ بونلرک چیرور .
صوک ترلرینی صقیور . صقیور دہ کندینی مدافعہ ایچون
زرہلی تدارکنی دوشینور . فقط قاصدہ دہہ بش بارہلر
یوق . ملتک کیسہ حیتلری ایسہ بستون قیامش . چونکہ
ایتمکدہ اولدینی مظالم تاجکر کاہارینہ قدر اشلور . بنا
علیہ ... انشاسی تصور اولنان دریدنو طارک بر آرتاخیرینہ
قرار ویرلدیکی اعلان اولنور . ایشہ بومغلویت و بوفلا
کتلرک بتون اسبابی ، لزومندن فضالہ تعصبدہ ، اورنسر
یرہ احتیاطدہ مندرجدر . بوکون روس حکومتی پارہ سز
لقدن ، احتیاجدن ہرنہ کی عذاب چیکمکدہ ایسہ کندینک
مظالمی ، سؤ نیقی یوزندن چکیور .

ا کر روسلر ماورأ نہرہ کیردکنصکرہ لافل انکیزلرک
مصر دہ تعقیب ایستدیک پولیتیقی تعقیب ایدرک ہر شیدن اول
ملکتک اعمارینہ چالیشہ ایدیلر . بونکہ برابر اہالیسہ سی و غیرتہ
رفاہ و حال سعادتنہ اعتنا ، بو طریقہ میلاردلری پترسبورغہ
چیکمکدہ چارہ سنی دوشنہ ایدیلر قطعاً بوکونکی قارہ کونلری
کورمہ جکدیلر . اووقت قویون دہ سلامت قورددہ طوق
اولوردی .

اووقت ، آلمانلرک قوتلی اوردوسنہ ، ژاپونلرک
معہود مقولہ نامہ دہ کی تکلیفلرینہ ماورأ نہر دن چیکدیک میلار
دلرلہ فرح فرح جوابی ورہ بیارلردی . فقط بونی یاہمی
ودہا طوغریسی یابانادی . میلاردی کتورہ جک ماورأ
نہر ، کندیممی میاونلری یوطہ جق بریس بوغاز اولدی .
و بوضورتلہ روس حکومتک افلاسہ برقاو دہا آجلدی .
عجبا ایچون بونلر اختیار اولنور ؟ چونکہ بوراسنک
سکنہ سی اسلامدر . بورانک معمورینہ چالشق اسلاملرک

استور . وہونی دہ کنڈیہ مملکتیںک الہ کزیدہ آدماری
توصیہ ایدیور . حالوکہ روسار ایچون الہ صلاحی والہ
کدرمہمی اسکی اوہام ، خیالاتاری برطرفہ براقوبیری
اھالینک ترقیسنہ بذل جھد ایمکدی . ایشہ روسار آنجی
اووقت ماورائہردن انکیزلرک مصردن ابتدکی استفادہری
ایدلر .

مختاریت ، استقلالیت ، لاف ایلہ ، قوری برخیا
ایلہ اولہجق برشی دکدر . ہرشیدن زیادہ زمان وہونکہ
برابر استعداد استر . ماورائہ نھریلرک بوکونکی حالئہ
باقیبرسہ بواساعدادی اکتساب ایدہ بیلمک ایچون ،
— بوکوندن اعتبارآ چالسمق شرطیلہ — دھا اقلندہ یاریم
عصرلک بروقت استر . بناءً علیہ بی طرفانہ دیہہ بیلیرک
روسار بوکوندن اعتبارآ ماورائہ نھریلرک حال رفاهیتارینہ
چالشمیہ باشلاسلر کنڈیلریندن بلا اندیشہ یاریم عصر قدر
برمدت استفادہ ایدہ بیلیرلر . بولہ بر استفادہ عظیمیہ بی آلدہ
ایتدکدنصکرہ طبعی روسارک ماورائہ نھرہ احتیاججاری دہ
قالماز ... !

ترویسیکی لی احمد تاج الدین

ژاپونیادن مکتوب

مرحتلو افندم !

بن کندم الحمدللہ کال عافیتدہم ، سزکدہ دائی عافیتدہ
اولہ کزیری ہونون بورکدن آرزو ایدرم . سزہ پک چوقدن بری
مکتوب یازہ مدم . معلوم احسان کز اوزون واعر سفرم
بی غایتہ یورومش ، مامولم خارچندہ وقت لڑ کچردم ، پک
چوقدن دکل کال مسرتلہ سوکیلی وطنمہ کادم . بورادہ
بنم سومی ہم فکرلرم ، بکا غایت مطمئن وصمیمی ہر ماسم
استقبال ایفا ایتدیلر ، ژاپونیادہ نظیری کوریلنامش براکرام
ایلہ قارشولہ یار .

بن بیک کرہ سزہ تشکر ایدرم ، سزک اوعلو جناب
کرہ یورلمی بیلمز سعی وغیرتکڑہ دائما مفتون کز ومنتدا .
رکرم . بن ہیچ بروقت ہونی خاطرمدن چبقارہام .
بن سزک ہمت وغیرتکڑی وعالم اسلامپدہ اولان

دیہہ جککڑکہ انکیزلرک مصردہ طوتدینی ہوساھلہ
بولتیقمسی مصریلرک انبالہنہ ، ترقی وتعالیسنہ ، استقلال .
لیتارینی اکتساب ایدہ جک قدر قوت استحصالنہ سبب
اولدی . ہوایسہ یقین ہر زماندہ انکیزلر مصردن
چیقماستی مؤدی اولہجقدر . وارسون اولہ اولسون .
فقط ہوندن انکیزلرک غائب ایدہ جکی نہدر؟ انکیزلر برکون
مصردن چیقاجق فقط . بیلاردلری درجیب ایتدکدن ودیانک
الہ بیوک ہر حکومتی اولدقدنصکرہ . البتہ ہرکس تسلیم
ایدکہ مصردن . بیلاردلر قازانہرق چیتان انکیزلر ، ماورائہ
نھردہ فقیر . آج وسفیل قالان روساردن قات قات مختیاردر .

روس حکومتدہ ماورائہ نھرہ روس مہاجرلری اسکان
ایتمک فکری اسکینہری موجوددی . ہونی ہواش
ہواش وقع اجرائہ قومیمہہ باشلامشدی . حتی اورنہورغ—
ناشکندشمندوفرخطی یاسیلدینی وقت بوخطک الہ بیوک
فولادیندن بری ترکستانہ روس مہاجرلری برلشدرمک
اولہجق دیہہ کوسترہ مشاردی .

مماک باردہدہ بشایان روس مؤثرلرینک ترکستان
وترکک اوصیجاق صحرالریندہ بشایہ بیلمہمی ، صاغلام
بروجودلہ طارلہلری اعمار ، مملکتک حال رفاهیتنہ چالشہ
بیلمہمی ، ممکنمی ، دکلی ؟ انشاءلہ اورالری روسار
ایلریدہ آکلارلر . فقط شمیدین نظرلریندن قاجہمہجق
برحقیقت واردکہ اودہ قرغیز صحرالرینہ برلشدرین
خاخولرک استبدہکی یوزدستہ یردن ایسہ کنڈی وطنمزدہ کی
بردستہ بریک قات خیرلیدر دیہہ کیروہ وناغایدر . بعض آبلر
اولیورکہ جبالنسق استامیونندہ کیدندن دونانک عددی دھا
جوق اولیور . سیریلوسار قرغیز صحرالرینک اقلیمجہ داخل
روسیمہ اولان تباہی پک جزئی حتی عوام حس ایدہمہجک
بردجہندہ . بولہ برپردہ دیکش طوتدیرہ میان روس
مؤثرلری فاصل اولوردہ جہنم آسا اولان اوزرکمن
جولرینہ دابانہ بیلیر . واورادہ صاغلام وجودلہ طارلہ
لری ایشارلر . ہونلر روسارک نظر دقتنی چاب ایدہجک
حفاظتدہ . فقط بیوک پتروک او اسکی . وقتی کچش
فناسی بو حقائق آکلامیہ یولوریمور . سترایدور . حکومت یوز
بیکلرچہ غائبی ہوش ہوشنہ سفیل سفیل طولاشدرمتی